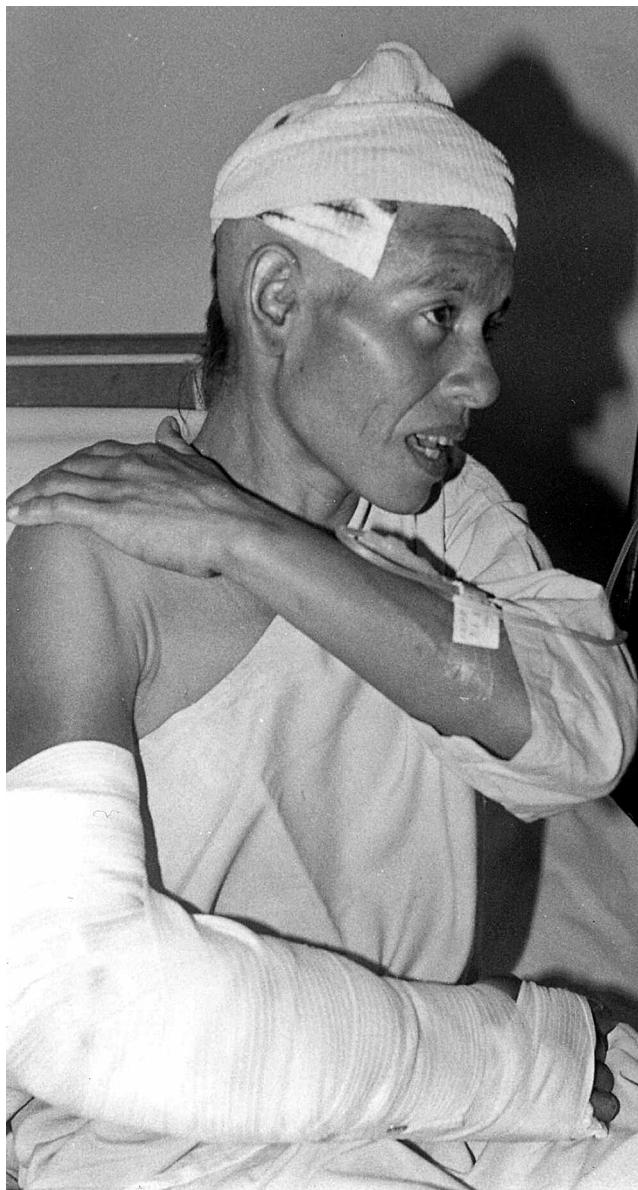

Drastisk ökning av våldet

Inget land, hur utvecklat det än är, kan säga sig vara helt fritt från våld. I många länder är det ett ont som ökar för varje år. Men vilka faktorer spelar in?

Såväl polisen i Nicaragua, mänskliga rättighetsorganisationer, FN, Barnombudsmanen och Kvinnoinstitutet (INIM) har samma uppfattning: våldet i Nicaragua mot kvinnor och barn ökar oroväckande. Hälsovårdsministern menar att våldet inom familjen kan ses som en epidemi och bör vara ett tema i den allmänna sjukvården, särskilt den förebyggande.

90 procent av skadorna sker i hemmet och 78 procent begås av fäder eller styvfäder.

FOTO: H SOLIS/BARRICADA INTERNACIONAL

140 våldsoffer varje dag

Under 2003 skedde 77 mord på kvinnor. Olika typer av hälsovårdsinstitutioner vårdade 51 343 kvinnor och flickor för fysiska skador i samband med våld mot dem, 500 blev allvarligt skadade. 90 procent av skadorna hade skett i hemmet och 78 procent var orsakade av fäder eller styvfäder. Det betyder att 140 kvinnor om dagen tas om hand för skador som direkt åsamkats dem. Naturligtvis skadas många fler än så, fall som inte kommer till allmänhetens kännedom. De kända fallen är bara toppen på isberget. Förutom fysiska skador, förekommer ännu oftare psykiskt våld. Denna typ av våld bidrar till att försämma kvinnans

självförtroende och leder ofta till att hon ser sig själv som orsak till våldet.

Statistiken för övergrepp mot barn ger samma bild: den ökar år för år. Mest handlar det om kroppsskador, därnäst kommer våldtäkter och kidnappningar.

En utsatt och glömd grupp

ILO (FN:s Internationella arbetsorganisation) i Nicaragua har gjort den första undersökningen bland flickor som arbetar som hembiträden. Man fann att 175 694 flickor under 18 år utnyttjas som billig arbetskraft i hemmen. En otrolig siffra. 68 procent arbetar i städerna och kommer från extremt fattiga familjer där utbildningsnivån är mycket låg. Framför allt arbetar de i en grannfamilj, hos andra släktingar eller bekanta till familjen. Ofta gör de allt hemarbete i familjen, som brukar bestå av fem till åtta personer och arbetsdagen kan börja fem på morgonen och sluta klockan tio på kvällen. 60 procent av dem lider av

depressioner, ångest eller sömnstörningar.

Bor flickan i familjen sover hon ofta i ett uthus och är inte sällan utsatt för såväl fysiskt som psykiskt våld och våldtäkter. Dessutom får många ingen lön alls. Arbetsgivaren kanske betalar skolvagn och köper basprodukter som lämnas till flickans familj eller så bör hon vara nöjd med att hon har mat och tak över huvudet. Andra får en låg lön.

Fördubbling av våldet

Barnombudsmanen i Nicaragua befarar att statistiken för 2004 kommer att peka på en fördubbling av våldet mot kvinnor. En gemensam nämnare för all typ av våld mot kvinnor och flickor i hela världen har att göra med machismon, männens makt över kvinnorna, att vi fortfarande till mångt och mycket inte lyckats bryta med den patriarkaliska och auktoritära samhälls- och familjestrukturen. Våldet mot flickor och pojkar har även ett vuxenperspektiv: barn ska synas men inte höras; barn vet inget och förstår inget; jag blev minsann slagen och det gjorde mig gott; jag kom in på den rätta vägen. Barn, precis som kvinnor, ska med andra ord veta sin plats.

För kvinnorna i ett land som Nicaragua förvärras denna bild av fattigdomen, av den låga utbildningsnivån, av det kulturella arvet från spanjorerna och framåt och av kvinnollen som olika religiösa samfund befrämjar. Kvinnans ekonomiska beroende av mannen spelar också en viktig roll. Uppfattningen att kvinnan ska vara till lags, passa upp mannen, inte säga emot och inte ha egna åsikter är tyvärr fortfarande mycket utbredd. De lärde tvistar om den aktiva våldspropaganda som vi får oss till livs dagligen via filmer, tv-serier och hur "riktiga" krig, i Irak till exempel, presenteras inverkar på våra attityder. Jag menar att de säkerligen har ett stort inflytande.

Trots detta har jag svårt att finna förklaringar till denna stora ökning, annat än att desperationen och utanförskapet i allmänhet tilltar i det nicaraguanska samhället, den kulturella nivån (däribland alfabetismen) sjunker samtidigt som den allmänna upplösningen av grundvärderingar i samhället som ärlighet och solidaritet inte har plats i denna nyliberala tidsepok. Mänskliga rättigheter står inte längre på dagordningen.

Berit Svensson H.
VFSN-koordinator i Nicaragua

Endast texten i detta verk är licensierad under Creative Commons Erkännande-Ickekommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.